

אדם ללאדם

נחל עתיק ופסטורלי, סכסוכים, דו קיום, חומס בן זונה, מגדל עם שעון ובריזה מענגת של ים תיכון • בלונדון יש אולי יותר סרטים, אבל הסופר הבריטי המוערך אדם להבור נשבה דווקא בקסמה של יפו, התגורר בהוסטל מקומי מספר חודשים, ראיין משפחות ערביות ויהודיות ושאל השראה לספרו החדש והמצליח "עיר של תפוזים" • "יש לה היסטוריה מופלאה ואני מאמין שביום מן הימים היא תחזור לגדולתה", הוא סבור

יפעת קונפינו

צילום: יוסי אלוני (באמצעות "סמי שפירית")

"ביסר, אהרון שלוש, בנו של הנבר של נושא שמו, דתמנה עכ" שיו למושל הצבאי, האחראי על הערבים שנשארו בעיר. הקשי רים הישנים של החברות והעסקים בין משפחת שלוש למשפחות הערביות הידועות של יפו נותקו לעד בעקבות המלחמה ב-1948. אין יותר כוסות קפה עם הסתריים הערבים בנמל או מסביב לא" זור מגדל השעון ביפו, אין יותר הזמנות לארוחות צהריים" (מתוך הספר "עיר של תפוזים")

לפני שבועיים קיבל חמיס, בן למשפחת אבולעפיה המפורסמת מיפו, הודעת דואר רשום לביתו. הוא ניגש לסניף הדואר הקרוב, הציג את ההודעה ואת תעודת הזהות שלו בפני הפקיד, וקיבל לידיו אריזה מקרטון ותמהיל של משפטים בשפה האנגלית. הוא פתח בס' קרנות את האריזה וגילה כי בתוכה הונח הספר "עיר של תפוזים – ערבים ויהודים ביפו", ועל כריכתו מודבק כרטיס ברכה עם הקדשה מיוחדת מאדם להבור, הסופר הבריטי המוערך. אבולעפיה קרן מאושר. "אפילו שהוא ראיין אותי לספר הזה יחד עם משפחות מפר רסמות אחרות ביפו", שחזר השבוע, "וידענו שאנחנו מצוטטים בספ" רו החדש, מאוד הופתעתי מהמחווה המקסימה שלו".

התלהבותו של אבולעפיה הלכה והתעצמה ככל שהעמיק בספר. "בגדול", הוא אומר, "אני חושב שהספר של אדם הוא כתב ההגנה הטוב ביותר של יפו, עיר היהודים שלנו (באנג' לית שם הספר "עיר של תפוזים", י"ק), שידעה ימים טר

את אשתו וילדיו בלונדון, לקחת חופש מעבודתו בעיתון ה"טיימס" הבריטי ולעבור לגור בבוסטל קטן ביפו העתיקה למשך שישה חוד" שים כדי להתחקות אחר חייהן של שש משפחות, יהודיות וערביות, ביפו מיד נבר.

אז מה אם הוא יהודי?

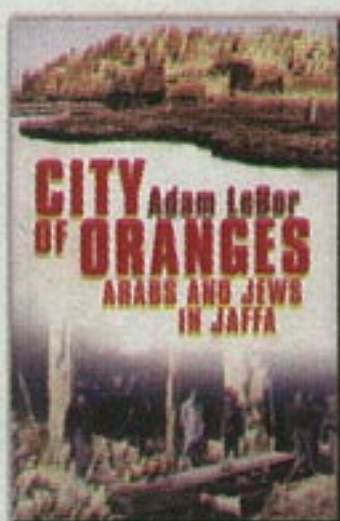
"פחרי ג'דאי, שנולד ב-1927, עדיין עובד בבית המרקחת הצ" ברע בירוק ברחוב יפת 65. הוא ירש את המי קום מאביו, יוסף כמאל. החנות בענימו נחשבת למוסד יפו, ולקוחות נבנים כל הזמן לחנות לרכוש תרופות ומיפול למחלות קלות. לבוש בחלוקי הלבן, פחרי מתייחס ללי קחותיו בנימוס, קופץ בלי מאמץ מעברית לערבית לאנגלית. עם עניני מלאות החיות והתנהגותו האדיבה, יש לו את המראה של דוד ארוב. אבל מתחת למעטה הקליל, ישנם כעס ורעם. יפו שהוא גדל בה נעלמה לתי מיר, ופלישתן נעלמה יחד איתה" (מתוך הספר "עיר של תפוזים")

להבור נמצא כעת בבודפשט, ומסקר שם עבור "טיימס" הלונדוני את ההתרחשויות במזרח אר' ויפה. לדבריו, היו כמה וכמה סיבות לכך שהח' ליט להתמקד בספרו החדש דווקא ביפו הקטנה שלנו. "עד היום", הוא מסביר בריאיון ל"זמן תל-אביב", "כתבתי ספרים על המלחמה ביוגוסלביה בתקופתו של סלובודאן מילוסביץ', סיקרתי את העי' מותים שם וביליתי ביוגוסלביה הרבה מאוד זמן. בשלב מסוים חשב' תי שהגיע הזמן לכתוב, אי אפשר להגיד על אוד המלחמה, אבל בהחלט דרעיון היה לעסוק באזור עימות היסטורי מעניין כמו יפו. לא רציתי לכתוב עוד ספר היסטורי על המקום, כמו שנעשה כל כך הרבה פעמים בעבר. רציתי לעשות משהו אחר. כולם דרי מדברים על הקונפליקט בישראל במונחים של פוליטיקה ושטחים, ושוכחים שבעצם בלב הסכסוך ישנם אנשים. רציתי למצוא את המשפחות שיש להן היסטוריה ושרשים ביפו. מתוך 100 אלף הערבים שחיו ביפו, 90 אלף ברחו משם לפני עשרות שנים. אלו האנשים שמספ' רים את הסיפור של יפו בצורה הכי טובה ואמיתית".

לפני כשנתיים הוציא להבור את ספרו הביוגרפי על סלובודאן מילוסביץ', רודן יוגוסלביה, שעומד היום למשפט על פשעי מלחמה בהאג. ספר זה זיכה

ביום יותר בעבר והלוואי שתדע ימים טובים יותר בעתיד. בספר אין שום ניסיון של הסופר לקחת איזשהו צד, לא של הערבים ולא של הי' הודים. הוא פשוט מספר עלינו, על רו הקיום והכבוד שיש לשני הצדדים ועל ההיסטוריה בת אלפי השנים של העיר המיוחדת הזו דרך העיניים שלנו".

אבולעפיה הוא לא היחיד שמתפעל מספרו, החמישי במספר, של להבור. הספר יצא לאור לפני כחודשיים באנגליה, ומאו הספיק לק' צור שבחים רבים ממבקרי ספרות שונים. הוא נמכר באלפי עותקים, ובחודשים הקרובים הפצתו תיעשה גם בארצות נוספות. ג'ני די ג'באני, מבקרת הספרות של העיתון האנגלי "האינדיפנדנט", שלא ממש יודע בחיבתו היתרה ליי' שראל, כתבה את הביקורת הבאה על הספר: "כל עיתוני' אי טוב יודע שהדרך הטובה ביותר לדתק את הקוראים לסיפור מסובך, היא ליצור נרטיב נפלא ולכנות מיקרו מתוך המאקרו. הספר 'עיר של תפוזים' הוא דוגמה טובה לאיך נותנים לדמויות עשירות לספר סיפור היסטורי מורכב ומפתל... הסיפור של הערבים והיהודים בפלש' תין (כך במקור, אף שהכוונה היא למדינת ישראל, י"ק) הוא אולי הסיפור המאתגר והאמריציונלי ביותר לכל עיי' תונאי. יש מהמורות בכל ציון רדך, החל ממלחמת ששת הימים ועד המתקפה על ג'ני. לכל צד, היהודי והערבי, יש סיפור השונה משל האחר, סיפור כואב ומלא תשוקה משלו. להבור יודע היטב כיצד להקשיב לכל צד וכיצד לשכנע את גיבוריו לשתף אותו בסיפורם".

כריכת הספר

גם הביקורת שהופיעה על הספר בעיתון "הגרדיאן", שנחשב לאחד מהעיתונים הרציניים יותר באנגליה, הייתה מחמיאה: "למר' בה השמחה וההפתעה, ספר זה ניגש לקונפליקט בין היהודים לער' בים ממבט הרבה יותר אובייקטיבי. בבואו להתחקות אחרי הפילוג המר שנוצר בין היהודים לפלשתינים באמצעות משפחות שחיות ביפו אי שחיו וברחו ממנה החל משנת 1921, אדם להבור לא רק מצ' ליח להתחמק מיוש אקדמי בספרו, הוא גם מסוגל לספר את הסיפורים השונים של אותן משפחות בלי לגנותן. במרבית הפעמים ספרים דומים לספרו של להבור מסתיימים בתחושת חוסר סיפוק ותקווה, אבל לא הספר 'עיר של תפוזים'. עבור להבור, היל' דים שנוצרו מנישואים מעור' בים, כמו גם שיחות השלום שמתקרמות באטיות, מציעים תקווה לעתיד".

אז מה גורם לעיתונאי וסופר מוערך בשנות ה-50 לחייו להשאיר

"כל הניבורים בספר
שלי שמחים עם איך
שהם יוצאים מהספר",
יפו: מבט מהאוויר

חמיס אבולעפיה: "בספר אין שום ניסיון של הסופר לקחת איזשהו צד, לא של הערבים ולא של היהודים. הוא פשוט מספר עלינו, על דו הקיום והכבוד שיש לשני הצדדים ועל ההיסטוריה בת אלפי השנים של העיר המיוחדת הזו דרך העיניים שלנו"

אותו בשבחים רבים, ופרסם בארה"ב ובמדינות רבות באירופה. בכלל, העימותים במדינות הבלקן תמיד ריתקו את להבור. בשני העשורים האחרונים הוא מסקר עבור עיתונים שונים באנגליה (הוא עבד בעבר בעיתון "האקונומיסט") את התהפוכות והשינויים שעוברות מדינות אלו. אף שהוא מחשיב את בודפשט כביתו השני, יש לו פינה חמה בלב לישראל. "אני בעצם יהודי", הוא אומר, "שני יהודי יהודים, וכשהייתי בן 18 התגוררתי מספר חודשים בקיבוץ רמת השופט. אחר כך למדתי בוגר לערבית באוניברסיטה העברית בירושלים. עד היום הספקתי לבקר בישראל שש או שבע פעמים, ועל אף שיש לי ביקורת על המתרחש במדינה, יש לי גם כבוד והערכה עצומים להמוקדטיה בישראל ולעיתונות החופשית שבה".

– העבודה שאתה יהודי לא הפריעה לך בבתיבת הסיפרי? אתה חבל, אני מנחה שהיו משפחות ערביות שלא אהבו את העבודה שהסופר הוא בעצם יהודי.

"לא. זה לחלוטין לא היה רלוונטי. הכוונה שלי הייתה למצוא את האיוון של יהודים ופלשתינים, של אשכנזים וספרדים, מוסלמים ונוצרים. באופן כללי, היו אנשים שלא רצו לשתף פעולה ואותם באמת לא הכי נסתי לספר, אבל אלו ששיתפו פעולה עשו זאת בשמחה. בסך הכל המשפחות היו צריכות לבטוח בי על מנת להכניס אותי לזיכרונות האינטימיים והעמוקים בירת של חייהן ועברן".

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

אז מה אם הוא מוערך?

"מספר דקות חליבה מוחממסל החביב עליי ליד אחרי הכל הענותמאני, דרך כיכר מגדל השעון, רחוק מחזרות חזיקות והפירות שהייתה שייכת לאדמאני, ושוב אייל וזו במסדרון הארכיטקטורים שלו ושוב לבניינים של יפו. איל מורה שהוא אדם אחר בוק. הייבוק של רוח העיר: אני לא יודע מאיפה מגיע, דת שוקקת הזו ליפו. זה מעבר להבנת. אתה יכול להחזיק את זה ואתה לא יכול לשלוט בזה. זה אולי

פרנק מייזלר: "אני יכול לומר לך שהוא עושה רושם של אדם מקצועי, רציני ובהחלט טוב. בביתי בלונדון יש לי את ספרו על מילוסביץ', שהוא בהחלט ספר טוב, ובכלל, להבור נחשב לאחד העיתונאים והסופרים הרציניים באנגליה"

לך לעשות משהו, ואתה עושה את זה. זה נשמע מר, אבל אני מרגיש שמגדל השעון מדבר אליי, אני מבקשה תשואה אתי. או שהשער בבנייה למסגרת הכלא והבניינים המסומכים. הם אומרים לי לשפך או ואני לא יכול לסרב".

(מתוך הספר "עיר של תפוחים")

כמי שגולד וגרל באנגליה מתגאה להבור בנימוגי הבריטיים היהודים. לאחר שוויאד שכל אחד מגיבוריו בור שוב על הטקסטים ויאשר אותם לפני הפסגה, שלח כמעט לכל אחד מהם עותק מספרו בצירוף תודה ותגובות שלהם, מספר רב בור, היו חובות. "כל הגיורים בספר שלי שמחים עם איך שהם יוצאים מהספר", טוען, "וגם הביקורות בינתיים די טובות".

ביקורת אחת שלהבור לא ממש אוהב היא זו של העיתונאי והסופר סמיר אלייזוסוף, שגולד בלבנון ומת

את המשפחות שראיין להבור בספרו היא משפחתו של פרנק מייזלר. מייזלר, אמן וארכיטקט, בעל גלריה בירושלים, הגיע לאזור בשנות השישים. הוא ובתו מצוטטים בספר. "אנחנו בעצם מכירים מלונדון", הסביר, "יש לנו מכתב שביקש ממני לשתף פעולה עם להבור, וכך היה. מצאתי לו חדר בוויסטל שאני מכיר ביפו העתיקה, ובמסגרת עבודתו על הספר היינו נפגשים לדבר, בדרך כלל במסגרת ארוחות ערב משותפת. יחסית ליפו

תשס"ז ישראל

כמה שתוצאה!

קנה רכב באלדן ושלם בכל חודש

אלדן

אלדן אר הילסה

www.eldan.co.il | 1-700-700-740 | *6454 מכל מלפון

מרכזי מכירה: קריית שמונה | חיפה | ירושלים | גוש | תל אביב | צריפין | חולון | אשקלון | אשדוד

*בכפוף לתקנון *אין כפל מבצעים *עד 50 תשלומים

החלום והגשמתו

מי לא מכיר את הפזמון הזה: "כשבאמת ארצה אפסיק", "זו לא תקופה טובה עכשיו", "עוד לא הוכיחו", "לי זה לא יקרה". הכל תיחצים. עישון זו מחלה שמקורה בהתמכרות קשה ותתבלאו - אפשר להחלים ממנה. הנה כמה עצות

ליאורה ולינסקי

מנהלת היחידה לקידום בריאות ורפואה מונעת מכבי שירותי בריאות

מי לא שמע את התיאורים: כשבאמת ארצה אפסיק; העישון בכלל לא מוסיף לי; גם הרופא אמר שהכל אצלי בסדר; זו לא תקופה טובה עכשיו; בכלל אני נהנה לעשן; אני מכיר וקנים מופלגים שמעשנים; הכל השערות סטטיסטיות; עוד לא הוכיחו; לי זה לא יקרה.

אבל אין כמעט מעשן שהיה רוחה הצעה לקטס שיסלק ממנו את הסיגריה ובתנאי שזה יהיה "בחינם". מחקרים מראים שכל המעשנים היו רוצים, בומן זה או אחר, לחדול לעשן. זה בדרך כלל חולף מהר, אבל חוזר, ושוב חולף ושוב חוזר. אבל זה לא ממש. עבורם החלטה קשה ומאיימת. מוטב היה שמישהו אחר יחליט עבורם (הרופא, למשל) ויוסר מהם הנטל של האחריות.

אתם מעצבים אותי

רבים נוטים להאשים את המעשנים על שאינם "לוקחים עצמם בידים" ודואגים לבריאותם. לאחרים קשה להבין איך המעשנים מעיזים לפגוע בילדיהם, בבני משפחותיהם ובחבריהם. לא אחת זורקים להם הערה "זה הכל בראש שלכם", או "אם רק תרצו באמת..." וזה מרגיז וזה מקומם, ובמקום שיקרב את המעשנים לגמילה הם נרתעים, מתבצרים בעמדותיהם וממשיכים לעשן, לעתים בהתרסה (מה שמושך אליהם עוד ביקורת). מה שהמעשנים לא מבינים, שזה ממש "לא רק בראש". העישון הוא התמכרות קשה, מהקשות שיש, היא חוקית ועד לאחריה גיטימית לחלוטין. כמעט כל המעשנים שוביים בידי הסיגריות. השחרור אינו דבר פשוט. גם לחוויות כושלות מהעבר יש השפעה וגם חסר מידע על דרכי הגמילה.

אני אגמל לבד

רק 3-5 אחוזים מהמעשנים, המנסים להגמל בכוחות עצמם, אכן מצליחים. הרוב המוחלט נכשל ובטוח זמן קצר של ימים או שבועות. זו אינה בושה ואין בכך עדות על חולשה או חוסר מוטיבציה. זו המציאות. גמילה מההתמכרות לניקוטין ולסיגריה כמוה כרפוי ממחלה. כשהולים פונים בדרך כלל לרופא מומחה. כך גם בעישון. יש מומחים לגמילה. אנשים מהתחום הרפואי והטיפוליים שהתמחו והוכשרו לטפל במעשנים מכורים. יש כיום גם תרופות, תחליפי ניקוטין, טיפולים משלימים ומערכות תמיכה וטיפול המיועדים למחלת ההתמכרות לעישון (ההגדרה היא של ארגון הבריאות העולמי). על אף הפרסומים של חלק מהיצרנים המפיצים על האפשרות לשימוש עצמי,

אדם להיבור: "הכוונה שלי הייתה למצוא את האיזון של יהודים ופלשתינים, של אשכנזים וספרדים, חוסלמים ונוצרים. באופן כללי, היו אנשים שלא רצו לשתף פעולה, ואותם באמת לא הכנסתי לספר, אבל אלו ששתפו פעולה עשו זאת בשחחה"

של ראש העירייה לשעבר, שלמה להט, "איש מאוד מעניין, מר להט", הוא מסביר, "לא רציתי לדבר עם פוליטיקאים בספר, אבל להט היה ראש העירייה המון שנים, והריאיון אתו היה מאוד מעניין. לא תמיד הסכמתי עם מה שאמר, אבל אני הייב לומר שהוא דיבר בכנות ומתוך הלב על מה שקרה לתהליך השלום לאחר ההתנקשות ביצחק רבין, והמפגשים שהיו לו עם ערפאת".

- אתה מסיים את הספר בנימה אופטימית. אתה באמת מאמין בעתיד טוב יותר?

"תראי, אני לא נאיבי. הרבה מהבעיות של הפשע והעוון בשכונות כמו ע'מי קשורות גם למצב הכללי והביטחוני. עיות הרחבות יותר בישראל, אבל ליפוי יש היסטוריה מופלאה ואני מאמין שביום מן הימים היא תחזור לגדול. תה. אני באמת מאמין שאם תינתן לפלשתינים מדינה משלהם, אחת אמיתית ולא בדיוח, אז זה ישפר מהותית גם את בעיית הערבים ביפו. אף ערבי לא רוצה זהות של ערביישראל. אותן מדומות באוקטובר לפני מספר שנים לימדו אותנו את זה. הערבים רוצים שהזהות תהיה ערבית-פלשתינית, ואני בהחלט יכול להבין את זה. אנב, אני גם חושב שזה פשוט אבסורד שיפוי נחשבת לחלק

"אף ערבי לא רוצה זהות של ערביישראל", יפו מודל 1972

מת"א. היא עיר בוכת עצמה עם עבר משלה, ויש מקום להכיר בה ככזו".

- איך אתה חושב שהספר יתקבל פה, בישראל? "זה אחד הדברים הכי חשובים לי. קורם כל אני שמח שהכתבה הזו תפרסם, כי נכון להיום טרם נמצא המוציא לאור הישראלי שיפרסם את הספר ואולי אחרי פרסום הכתבה תהיה יותר היענות. מעבר לכך אני חושב שזה מהותי שגם ישראלים וגם פלשתינים יקראו את הספר, ואולי דרך הסיפור של המשפחות היפואיות כל צד יוכל להסתכל על הצד השני בצורה קצת יותר מבינה. היש ראלים יוכלו להבין יותר טוב מה קרה לפלשתינים ומה עבר עליהם מאז 1948, והפלשתינים יוכלו להתחיל להי סתכל על הישראלים לא כצבא כיבוש, אלא כצורה אגר שית ומבינה יותר".

- אבולטפורה, אתה גם סבור כך? "צריך לקרוא את הספר כדי להבין עד כמה הוא צודק".

להיבור לפרש האומד בספר

גורד כיום בלונדון. אליוסוף, שמפרסם מאמרים בעיתונים ערביים, מכיר אומנם בזווית הייחודית שממנה כתב להיבור את הספר, ואף כותב ש"להיבור מצליח לעקוף את הגרטיב ההיסטורי הקונבנציונלי כאשר הוא מביא את סיפורם האישי של משפחות יהודים, נוצרים ומוסלמים שגרו או עדיין גרים ביפו. סיפורים כאלו, שברוך כלל לא מוציאים בגרטיבים דומים, מעניקים הצצה נדירה לחייהם המפותלים של תושבי יפו", אבל עם זאת ממדר לצנן את התלהבותו מהספר, ולטעון כי "אף ספרו של להיבור יכול היה להיות פריצת דרך ספרותית בהיסטוריה של הפלשתינים היהודים, הסופר מציג בכלליות מדי את סיפורם של האנשים. למרות שם הספר, ישנם פריקים שבהם יפוי הופכת להיות לא יותר רלוונטית מכל עיר פלשתינית אחרת. חלק מהמטאפורות של להיבור בספרו נראות מוגזמות, כמו למשל האמירה: 'כמו טרוצקי לאחר ניצחונו של סטאלין, נמחקו ערביי יפו בהיגף מכוול מרפי ההיסטוריה'".

להיבור, כאמור, לא ממש משתגע על הביקורת הזאת של אליוסוף. "אין לי בעיה עם ביקורת", הוא אומר, "אבל הביקורת הזו ממש לא נכונה". הוא גם מאוד לא אהב

את קביעתו של אותו עיתונאי שהוסיף בביקורת שפרסם מה בעיתון "הגיו סטייטמן" כי "מה שמאכזב יותר מכל בספרו של להיבור, היא העובדה שרפים שלמים מספרו כאילו נלקחו בשלמותם מנאומיהם של אהר ברק ובנימין נתניהו... האלימות הישראלית ברובה מוצדקת, הנוק הא"ר שנגרם לפלשתינים הוא באשמת מנהיגיהם, ויאסר ערפאת יוצא הנבל".

- להיבור, אתה מוכיר את המענונים האלה? "אני מעולם לא שמעתי אפילו את הנאומים של אהר ברק ובנימין נתניהו. כמו שאמרת, אין לי בעיה עם ביקור רת, אבל זה לא נכון. לא אכפת לי מנאומים של פוליטיקאים. הספר הוא לא עליהם, אלא על האנשים ועל חייהם ביפו".

לפני שבוע חוד להיבור לבורפישט אחרי ביקור מולדת בלונדון, לצורך קידום הספר בחוגים יהודים. "זה הלך נהדר", הוא אומר, "הגיעו לאירוע אחד כ-250 אנשים, שגיי לו עניין גדול בספר ובתמונות המדהימות שמופיעות בו. התמונות של יפו ההיסטורית, המבנים העתיקים, וכמובן, המשפחות".

בין שאלות המיוות שמוזכרות בספר אפשר למצוא גם את ירון קלדרס, קצין אג"ם של מרחב יפתח, שמשדרת כבר 17 שנה במשטרה. "אם שיתוף הפעולה בין הערבים ליהודים בתהליך השלום היה כמו שיתוף הפעולה של שני הצדדים ביפו", טוען קלדרס, "כבר היה לנו שלום עד עכשיו. יש לנו הרבה אקשן פה, כל מיני סוגים של פשע, אבל מצד שני יש פה גם את המסעדות הכי טובות, וכמובן, יש לנו את הים. בעיקרון, אני מאוד אוהב את הערבים ואת סגנון חייהם. זה לא צפון ת"א, אבל זה גם לא רובע הברונקס בניו יורק".

אני שואלת את להיבור לפרש האומד בספר

היכנסו עכשיו לערוץ לבריאות
health.nrg.co.il

